Zaaknummer: Z - 15026050
Documentnummer: Raad - 1701209

Raadsinformatiebrief

Onderwerp
Intentieovereenkomst Bereikbaarheidsakkoord en uitvoering Bereikbaarheidsagenda.

Datum
13 december 2017

Toelichting
In de Bereikbaarheidsagenda Metropoolregio Eindhoven "Brainport Duurzaam Slim Verbonden, Mobiel door slimme keuzes!" presenteren de 21 gemeenten uit de Metropoolregio Eindhoven, samen met de gemeente Veghel, die per 1 januari 2017 is opgegaan in de nieuwe gemeente Meierijstad, een breed pakket aan plannen en maatregelen om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren, nu en in de toekomst.

Op 20 oktober 2016 heeft de Gemeenteraad ingestemd met de Bereikbaarheidsagenda. In dat najaar hebben ook alle andere gemeenteraden binnen de Metropoolregio dat gedaan. Daarmee kan en zal invulling gegeven worden aan de implementatie van de Bereikbaarheidsagenda. Een agenda waar 'slim', 'samen' en 'co-modaal' uitgangspunten zijn en waarbij oplossingen ontstaan in co-creatie met de mensen en organisaties die het aangaat. Het proces om tot deze oplossingen te komen is niet statisch, maar adaptief. Het is een proces, gebruik makend van de mogelijkheden die technologie biedt waarbij snel gereageerd wordt op nieuwe uitdagingen, om daadwerkelijk adaptief te kunnen zijn.

De agenda bevat een integraal pakket maatregelen voor de periode 2017-2030. Regiobreed wordt ingezet op maatregelen op het gebied van fiets, OV, auto, smart mobility en multimodaliteit/knooppunten. Er worden infrastructurele verbeteringen uitgevoerd, maar tegelijkertijd wordt ook ingezet op mobiliteitsmanagement en slimme mobiliteitsoplossingen die de druk op de infrastructuur kunnen verminderen (o.a. via de werkgeversaanpak en het programma Smart Mobility).

In een extra commissievergadering Ruimtelijk Domein van 8 maart 2017 is reeds aangegeven dat we met de 10 akkoord-gemeenten samen een bedrag van € 55,75 miljoen bij elkaar moeten brengen, zodat de provincie ook dit bedrag inlegt.

Cofinanciering Bereikbaarheidsakkoord
Deel 3 van "Brainport Duurzaam Slim Verbonden" betreft het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant. Het Bereikbaarheidsakkoord is een van de acht deelopgaven van het programma SmartwayZ.NL. Voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord is door de Provincie € 55,75 miljoen gereserveerd. Dit is het bedrag dat door de voormalige SRE-gemeenten is gespaard als cofinanciering voor het project Brainport Oost, ook wel "de Ruit rond Eindhoven en Helmond"

genoemd. De betrokken gemeenten in het Bereikbaarheidsakkoord hebben afgesproken gezamenlijk dit bedrag vanuit gemeentelijke bijdragen te verdubbelen.
De uitgangspunten hiervoor zijn uitgewerkt in de notitie "Uitgangspunten financieringsstrategie Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant", die als bijlage 1 is toegevoegd en waarover in het Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en Innovatie van de MRE (PoHo M&I) op 30 oktober 2017 overeenstemming is bereikt. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft hier op 5 december 2017 mee ingestemd. In de financieringsstrategie worden 3 categorieën projecten onderscheiden. Geconstateerd is dat de generieke projecten betrekking hebben op de gehele regio en dat in het licht van de gezamenlijke aanpak de cofinanciering van deze projecten door alle betrokken gemeenten wordt gedragen. In bijlage 7 wordt een nadere toelichting op de generieke projecten gegeven. Voor de andere twee categorieën geldt dat alleen de direct betrokken gemeente(n) zorgt/zorgen voor de cofinanciering. Tegenover de door de gemeenten op te brengen bijdrage in de cofinanciering staat voor elke gemeente dus een te verkrijgen subsidie uit de € 55,75 miljoen van de Provincie die door de voormalige SRE-gemeenten is gespaard. Voor de generieke projecten is dat 50% van de projectkosten, voor de relatiegerichte projecten 16,49% van de projectkosten.

Eerder is afgesproken dat de gemeente Helmond zal optreden als beheerder van de middelen. Om de € 55,75 miljoen beschikbaar te stellen en over te maken aan de gemeente Helmond stelt de Provincie een aantal voorwaarden, waaronder een intentieovereenkomst van de deelnemende gemeenten.

Op 13 december 2017 is deze intentieovereenkomst (bijlage 2) door alle 21 gemeenten van de MRE ondertekend. De intentieovereenkomst is gebaseerd op de financieringsstrategie en is erop gericht de benodigde cofinancieringsmiddelen binnen de gemeentelijke begrotingen te gaan reserveren. Met de ondertekening van de intentieovereenkomst spreken wij als gemeente Laarbeek de intentie uit om wat betreft de generieke projecten uit het Bereikbaarheidsakkoord, gedurende 10 jaar een structurele bijdrage in de cofinanciering van deze projecten op te nemen in de begroting (2019-2028), in te brengen in de Kadernota 2019 en wat betreft de projecten gerelateerd aan provinciale wegen alsmede de relatiegerichte projecten, de voor de cofinanciering van die projecten benodigde middelen tijdig op te nemen in de begroting.

Op het moment dat de benodigde middelen voor de cofinanciering van het Bereikbaarheidsakkoord in de gemeentelijke begrotingen zijn vastgelegd, is daarmee het totale pakket aan projecten in de Bereikbaarheidsagenda nog niet gedekt. Om uiteindelijk alle projecten te kunnen uitvoeren hebben de gemeenten een gezamenlijke en gedeelde verantwoordelijkheid de nog ontbrekende dekking bij elkaar te brengen uit diverse bronnen: EU, Rijk en Provincie, en uit eigen middelen. Het Programmateam Bereikbaarheidsagenda heeft de opdracht de gemeenten hierbij actief te ondersteunen.

De financieringsstrategie is gericht op het bijeenbrengen van de cofinanciering van de middelen (€ 55,75 miljoen) die door de Provincie gereserveerd zijn (de oude SRE-middelen) voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant. Afgesproken is dat de betrokken gemeenten eveneens € 55,75 miljoen bijeenbrengen. Het gaat hierbij om de (co)financiering van de projecten

zoals opgenomen in het rapport Brainport Duurzaam Slim Verbonden in de tabel op pagina 39 en 40. De 10 akkoordgemeenten zijn nu, na enige mutaties in de samenstelling: Asten, Deurne, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren en Son en Breugel.

Aangezien de jaarlijkse kosten waarschijnlijk voor het bijeenbrengen van de € 55,75 miljoen voor de akkoordgemeenten, voor de gemeente Laarbeek meer bedragen dan de € 50.000,- die nu is opgenomen in de begroting, is het van belang om bij de Kadernota 2019 extra middelen te reserveren.
Voorlopige inschatting van de volgende kosten:

- Kosten programmateam , vanaf ca. € 13.000,- per jaar. Wordt jaarlijks geïndexeerd.
- Kosten generieke projecten, voor Laarbeek € 499.327,-. Dit bedrag kan worden uitgesmeerd over 10 jaar. Dus jaarlijks ca. € 50.000,-
- Bedrag onvoorzien voor het uitvoeren van studies.

Uit bijlage 1 blijkt dat de gemeente Laarbeek voor de relatieprojecten voor een voorlopig geraamd bedrag van ca. € 1.372.000,- aan de lat staat. De afspraak is dat we voor de relatieprojecten pas middelen beschikbaar stellen op het moment dat het project in de uitvoering komt én de precieze bedragen bekend zijn.
In bijlage 4c is een overzicht gegeven wanneer welke projecten op de planning staan voor de regio Oost.
Medio mei 2018 komt er een bijeenkomst voor alle raadsleden. Hierna wordt er een Samenwerkingsovereenkomst opgesteld die bindend is.

Programmateam
Om de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda ter hand te nemen hebben de 21 gemeenten gezamenlijk besloten een programmateam in te richten, te bemensen en te financieren. In de PoHo's M&I van 20 februari 2017 resp. 10 april 2017 is ingestemd met de samenstelling van het programmateam, de tarieven die daarvoor doorberekend worden aan de gemeenten en de verdeling van de kosten van het programmateam per gemeente naar rato van het inwoneraantal. Een overzicht van de kosten en de kostenverdeling per gemeente is weergegeven in bijlage 3. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft hier op 5 december 2017 mee ingestemd. Het programmateam is samengesteld uit medewerkers van de gemeenten Eindhoven en Helmond, vertegenwoordigers van de vier subregio's en medewerkers van Provincie en Rijkswaterstaat.

Programmering en projectfiches
De totale programmering van de maatregelen uit de Bereikbaarheidsagenda is inmiddels opgesteld, samen met de 21 gemeenten van de MRE, en in het PoHo M&I op 19 juni 2017 vastgesteld. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft hier op 5 december 2017 mee ingestemd. Bij de programmering is een onderverdeling gemaakt tussen projecten met uitvoering in 2017-2018, 2019-2022 en 2023-2030. Daarna zijn per project in samenwerking met de betrokken gemeenten, de Provincie en Rijkswaterstaat de projectfiches ingevuld en uitgewerkt, voor zover de betreffende informatie bekend is. Het totaalpakket aan projectfiches is door het PoHo M&I op 30 oktober 2017 vastgesteld als gezamenlijk vertrekpunt voor de uitvoering van de

Bereikbaarheidsagenda voor 2018 en verder. Een toelichting op het pakket is weergegeven in bijlage 5. De projectfiches (bijlage 6) zijn vanwege de omvang digitaal beschikbaar via http://bit.ly/bereikbaarheidsagenda.

Omdat bijna alle projecten nog in een vroeg stadium zijn kan en zal er nog een en ander aan de inhoud van de projecten veranderen. Daartoe is ook alle ruimte en in de adaptieve aanpak zal het pakket van projectfiches jaarlijks via een nog op te stellen procedure, waarbij ook de colleges van de 21 gemeenten zullen worden betrokken, worden geactualiseerd. In deze procedure wordt ook aandacht besteed aan de vorm waarin de gemeenteraden van de 21 gemeenten betrokken worden. Een en ander zal worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst voor de gehele Bereikbaarheidsagenda die aan alle gemeenteraden zal worden voorgelegd.
Voorafgaand daaraan, in het voorjaar van 2018, zullen verschillende bijeenkomsten voor raadsleden worden georganiseerd, waarin het proces van uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda en de inhoud van de projecten, ook de generieke projecten, uitgebreid zal worden toegelicht.

Tenslotte is het goed te wijzen op het feit dat er verschillen zijn tussen de Bereikbaarheidsagenda die in 2016 is opgesteld, de programmering, de inhoud van de projectfiches en de projectenlijst van de financieringsstrategie. Het gaat hierbij om verschillen in de benaming van projecten, het verwachte jaar van uitvoering en de raming van de kosten. Belangrijkste reden hiervoor is dat door de uitwerking van de projecten in projectfiches beter inzicht is ontstaan in de inhoud, planning en kosten van de projecten. Daarnaast is er in enkele gevallen door gemeenten aangegeven dat de planning van een project door voortschrijdend inzicht is aangepast. In het kader van de adaptieve aanpak van de Bereikbaarheidsagenda zullen deze verschillen in het voorjaar van 2018 worden rechtgezet.

Ter inzage gelegde stukken

1. Uitgangspunten financieringsstrategie Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant
2. Ondertekende Intentieovereenkomst Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant 2017 – 2030
3. Overzicht kosten programmaorganisatie Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant
4. Programmering Bereikbaarheidsagenda:
    a. Programmering projecten De Kempen
    b. Programmering projecten BOVENS
    c. Programmering projecten Oost
    d. Programmering projecten Zuid
5. Toelichting Projectenboek Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant
6. Projectfiches, beschikbaar via http://bit.ly/bereikbaarheidsagenda
7. Memo Generieke projecten in de Bereikbaarheidsagenda

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Laarbeek,

de secretaris, de burgemeester,

M.J.M. Meertens F.L.J. van der Meijden